ПРИЛОЖЕНИЕ към МЕМОРАНДУМ от Семинара на БУЛПРОФОР, София. 08.12.2009 г.

РЕЗЮМЕ ОТ ПЪЛНИТЕ ИЗКАЗВАНИЯ НА ПРИСЪСТВАЩИТЕ

относно

Отразяването на Горското планиране в новия Закон за горите

Д-р инж. Тони Кръстев – ръководител на експертната група по Закона за горите направи въведение изразявайки някои общи принципни положения в бъдещия закон.

Д-р инж. Ценко Ценов накратко запозна с текстовете, написани засега относно горското планиране. Най-общо планирането се предвижда да бъде в три фази, както е показано тук по-долу:

НИВО	*ГОРСКО ПЛАНИРАНЕ - ДГФ/ОГФ/ЧГФ*
Национално	**МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ** **Министерство на земеделието и горите - Ресорен зам.Министър** ***- Национална стратегия за развитие на горския сектор*** ***- Стратегически план за развитие на горския сектор*** **- НАЦИОНАЛНА ГОРСКА ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ**
Регионално	**ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ** **Изп.Директор на ИАГ - Министър на ЗГ /областни съвети по РР** ***Рамков горски планове за развитие на горските ресурси*** (на областен принцип или за други по-големи/малки райони)
Местно	**ДЪРЖАВНИ ГОРСКИ ПРЕДПРИЯТИЯ (6-10 бр) и ок.120 клонове - ГОРСКИ / ЛОВНИ СТОПАНСТВА (ГС контр.Е-ца)** **Утвърждава - Изп.Директор на ИАГ** ***- Горска инвентаризация и картна основа*** ***- Горско/Ловно Стопански планове* (над 50 ха – задължит.) *и програми* (под 50 ха – не задължителни)** ***- Годишни стопански планове* (не задължителни)***

Доц. Д-р Георги Костов – Зам.Министър на ЗХ, приветства присъстващите и изтъкна, че представителството на този форум е внушително и ще очаква от дискусията да се родят още ценни идеи, защото работата по закона е отворена и в различните етапи ценни и полезни идеи на професионалиистите ще бъдат отразявани в разработката на закона. Някои от акцентите в изказването на доц.г.Костов са:.

- Трябва да се впишем в регионалното планиране (съществуващото), с което съобразяваме изискванията на всички заинтересувани страни. Т.е ние вече ще започнем с нашето планиране да отразяваме регионалните (рамкови) условия, с което ще се гарантират разностранните интереси.
- Трябва да се свикне с мнението на другите, съвсем нормално е че има други мнения, и ние трябва по възможност да ги съчетаем и вземем под внимание. Не можем и не трябва да бъдем толкова консервативни и затворени в нашата си черупка.
- Оттносно ЗГ, ние имаме уверенията, че лесовъдите трябва да изработят един добър закон, защото хоризонта е дълго напред. Ако нещо не е съгласно разпоредбите на други по-стари закони, то те ще бъдат променяни с оглед да не се препятства горската реформа.
- Разделянето на ГС планиране на 2 фази -Инвентаризация и Планиране е съвсем условно и е явно, че няма да се допусне за едни и същи дейности/операции да се дублират и да имаме неефективно /двойно/ възлагане, плащане по два пъти, удължаване на сроковете и т.н. Това не е в ничий интерес.

- Инертно се подхожда към този в-с /горското планиране/ от масите долу. В ДГС не мислят и не разсъждават в тази посока. Те са отвикнали да мислят многопластово, че може да им се наложи някой ден сами да взимат конкретни решения за съдбата на всяко насаждение. Трябва ли да ги изнасилваме отведнъж, когато те не са готови и нямат необходимия навик, смелост, а и желание... Ние със закона не трябва да подхождаме революционно, или поне не в много посоки едновременно .... Тази апатия по места е много опасна, и ние апелираме именно към частните структури да дават състоятелни добри идеи, които да се въвеждат в практиката. Стига да са работещи. Няма да има спирачки за инициативните. Дори да се сблъсквате със съпротива отгоре.
- Планирането да е работещо и добре контролируемо. По отношение на контрола, изобщо в системата ще се извършва на принципа на разделение на функциите. Предвижда се РДГ да бъдат изцяло откъснатия от производствените дела, държавен контролен орган. Трябва да вземем най-добрия европейски модел, а по отношение нна лесоустройството това може да бъде контролът от трети независим източник.

Инж.Антоний Стефанов – председател на Булпрофор и У-л на „Пролес-инженеринг"ООД и член на експертната група по Закона за горите, синтезирано представи своите и на гилдията опасения, че *по начина по който засега са разписани текстовете в проекта,* ***ще бъде възможно разделно да се възлагат и осъществяват дейностите 1) инвентаризация и изработка на картна основа и 2) 10 годишното горско планиране***, а не както е ноормалната практика, не само в БГ, този единен /неразривно свързан процес да върви успоредно! А.Стефанов обоснова несъстоятелността на този подход освен по професионален признак, още и по чисто прагматичен (време и пари):

Като много съществена тема касаеща пряко качественото изпълнение на комплекса от дейности, тя се превърна в една от основните дискусионни теми по-нататък в обсъжданията.

Доц.Иван Палигоров –представител на СЛБ и декан на Ф-т по Стопанско управление в ЛТУ, изтъкна че като пряк участник в експертната група изцяло подкрепя разработката, вкл. в частта й за горското планиране. Други акценти са:

- Още едно ниво на планиране и това трябва да бъдат 1.областните стратегии за развитие и 2.общинските планове за ГС развитие. Сега предвидения на областно ниво Рамков план за развитие може да обхваща до 3-4 сегашни области?!

- Няма да има рационален стоп.субект, който по икономич.целесъобразност да разделя и два пъти да възлагат една дейност (този сценарий за разделно възлагане и извършване на инвентаризацията и планирането няма да се разиграе, бъдете спокойни.
- В териториалния обхват на една ГСЕ за всички собственици едновременно да се извършва инвентаризацията, а планирането е друга работа....
- Основната идея е как да осигурим качествено лесоустройство.

инж. Т.Томанов – Изп.Директор на Асоциация Общинските гори с акценти :
1. В основата на горското планиране стои идеята да се постигне устойчивост в развитието на горските екосистеми.
2. Ползуванията от горите са функция на планираните мероприятия, а не аргумент за тях. Т.е. планираните лесовъдски мероприятия са за постигане на определени качествени показатели на гората и добивите са функция на планираното мероприятие, а не цел.
3. В горите, независимо от собствеността и големината на имотите се предвиждат дейности само на база на предварително изработен и приет по установения ред ЛПроект (впрочем ние сме за това да остане наименованието проект, а не план).
4. Закона да каже какво е то ГСЕдиница, как / на каква база се формира тя и как се планира. Планирането се извършва на база на общата инвентаризация на ГСЕ, но субекти на планирането са всяка суб-единица – всеки собственик вътре в нея.
- Както се поясняват етапите на планиране – да няма противоречия между регионалните (и общински) планове за развитие със съответните ГС планове.
- Да не се забравя, че ГС планиране е все пак лесовъдска дейност и лесовъдите са хората, които трябва да казват какво и как да се прави, а не някакви други хора „заинтересувани лица", пък били те и общински съветници.

Инж. Георги Груев /Пролес-инженеринг/ :Инвентаризация и последващо планиране – това административно ли се налага от някой, кое го е наложило. Защо изобщо се обсъжда.

Инж.Павел Панов /Пролес-инженеринг/ : сегашната ни дейност – сечи, пожари, залесяване, лов и т.н. са освен строго професионални, още са и техническа дейност. Те в голяма степен са предмет на технологично развитие, софтуери и т.н. Това са неща които ние проектантите до болка и в детайли сме свикнали и ежедневно правим (и на терена и в канцеларията). Един ЛП при сегашната компютъризация може да бъде многовариантен /за дейностите/ – може да се даде основа за различни икономически решения на стопанските ръководители. Нека на тази база те да започнат да си вършат работата по-добре. Ако ние сме им дали допустимия размер на ползуването и няколко варианта за конкретни решения съобразно допуските (СпФункции и др.ограничения) – нека те да конкретизират сами и да си правят годишните разчети /планове. Планиране в натури и финанси е на годишна база. Иначе се рискува този високо технологичен процес да започне да се прави по първобитен начин. Кой има такъв интерес? Двойно повече средства и време кой е готов да плаща?

Инж. Валентин Карамфилов /експерт по ГС, Нишава КиТ/ изтъкна че работата по закона, и в частност лесоустройството трябва да почиват на някаква политическа рамка, която е заложена на най-високо ниво. Трябва предварително да се знае какво целим и искаме да постигнем. Като човек участвал в разработката на Програмата на ПП ГЕРБ, той знае, че почти нищо от това което има в нея не се съдържа в сегашната концепция, вкл. за лесоустройството. Ако ние обсъждаме сега тук такива подобни абсурди, това не е сериозно...Ако няма чуваемост в екипа по закона, а желание на всяка цена да се налага някакво решение, тогава как се нарича това... Да се търси среща направо с Б.Борисов....

Проф. Богдан Богданов – представи становището на катедра „Лесоустройство” в ЛТУ, подписано от проф.дсн И.Михов, проф.дсн К.Богданов, гл.ас.д-р Явор Порязов, доц.д-р И.Добричов и гл.ас.д-р Т.Тончев, което включва следните основни моменти:

- Липсват сериозни аргументи в неофициалните засега намерения да се отнемат досегашните функции на „Агролеспроект”ЕООД, който влиза и в забранителния списък за приватизация!
- Понастоящем и държавната, и частните фирми изработват проекти, които се явяват като необходимия и научнообоснован документ за управление на горските територии в България. В ЛП се съдържа всичко необходимо като основна и допълнителна информация за управление на горите и за осъществяване на стопанската дейност в тях, което безспорно е една създадена положителна практика. Като резултат от това е и доброто общо състояние на нашите гори – факт е постоянното подобряване на най-съществените показатели на горите, в т.ч. общият им запас, общия годишен прираст, бонитета и пълнотата и т.н...
- Необходима е голяма компетентност, висок професионализъм за лицата, които извършват горското планиранее. Затова не може да се приеме, желанието на някои хора – всеки един на място да започне да проектира. Това е неприемливо и от гледна точка на факта, че не може едни и същи лица хем да си планират, хем да извършват мероприятия. Доц. Г.Костов добре каза, и всички го чуха, че **контрола е най добре да се прави от трета независима инстанция. А кои са другите две - едната е плланиращият орган (проектанта), втората реализира планът (управляващия/ДГС).** Така са сложени нещата в цивилизованите страни които обичаме да даваме за пример.
- Много неправилен е подхода при писането на новия ЗГ, да се отрича всичко постигнато , т.е. всичко да започва отначало, каквито признаци се виждат от първите „наброзки”.
- Разбира се има още много какво да се прави и променя за бъдещото усъвършенстване на горското планиране, но това не трябва да се прави по заявения от някои начин, чрез „коренни промени” или „обръщане с главата надолу”. **Ние не преимаме двуфазното планиране, отделяне/разграничаване на инвентаризацията и проектирането, които са си части от единния процес на т.нар. горско планиране. Спрямо горското планиране (нашето лесосутройство) в бъдещия ЗГ трябва да се приложи не революционен а еволюционен подход. Спазвайки принципа на приемственост, ЛП могат да бъдат непрекъснато усъвършенствани**. Новият ЗГ трябва да осигури възможността за многофункционално управление на горите, т.е трябва да се предвиди инвентаризация и на нематериалните ресурси на гората, и на тази основа да се премине към тяхното целево управление.
- Новия закон трябва да предвиди възможността природозащитните и природоохранни функции на горите да носят съответен доход на горския сектор и на собствениците.

проф. Хр.Цаков - р-л Секция „Г.Ресурси” на ИГ към БАН, изрази следните възгледи:
1. Необходима е радикална промяна, на база нова инструкция за инвентаризация и оценка на горите на база европейските добри практики и национален опит.
2.Да се създаде работещ механизъм за държавен контрол на таксацията и ЛУП да не може да служи за користни местни интереси.
3. Националната инвентаризация не може и не трябва да се разглежда като алтернатива на лесоустройството , което съдържа в себе си най-подробна инвентаризация.
4. Горското проектиране да си остане приоритет и да се извършва от проектанти.
5. Въвеждане на Гео-Информационна Система , даваща подробни сведения за месторастенето.
6. Да се използува базата данни и натрупаната информация от лесозащитните станции и мониторинга на здравословното състояние на горските екосистеми.

Д-р инж.Т.Кръстев /ИАГ, р-л на експертната група по ЗГ/-: в отговор на някои от запитванията изтъкна, че по отношение на разделянето на процесите инвентаризация и планиране, ще има единна процедура и ние трябва да мислим как към дейността, която ИАГ ще финансира (инвентаризация и картиране) да се присъединят и ДГП и другите субекти по видове собствености с

етапа проектиране, който те ще финансират? Ние трябва да осигурим обществото да си получи цялата необходима му информация и също да подсигурим правилно стопанисване на всички гори. И сега има ГСЕ, и в бъдеще ще ги има и те ще бъдат основа за планирането. Не сме обсъждали вариантност и др.п. неща, които ще отидат в наредбата.

Инж.Румен Райков – Управител на Агролеспроект ЕООД: Вярно е че всички колеги от лесоустройството са притеснени, че се поставя под въпрос цялостното комплексно лесосутройство. Но всички тук вече се убедихме, защото се представиха достатъчно факти и аргументи, така че колегите нека се успокоят – двустепенното /разделно горско планиране е несъстоятелно. То няма да се случи и поради още едно основание, а именно: *засега винаги са били неуспешни опитите една фирма да довършва нещо започнато от друга фирма*. Това винаги е налагало определени неща, а дори и изцяло/ да се вършат повторно! Значи това няма да се случи по простата причина, че няма кой да възложи на двама различни изпълнители една работа /един резултат/ и за него да плаща 2 пъти по-скъпо, за 2 пъти повече време, и то да е по-неточно. Има въпроси, като софтуерните продукти, формата на данни /различно технологично ниво и порядък/ са други, информ.носители – хартиен/цифрови и т.н... не позволяват – един да прави инвентаризацията, а друг 10-годишния план. Един субект трябва да отговаря за целия процес с всичките му съставни части, противното няма как да стане.

Доц.д-р Мартин Борисов, ЛТУ, представител на НСНСГ „ГОРОВЛАДЕЛЕЦ", член на експертната група по ЗГ:
1.Много често се пропуска един съществен момент: Обществеността също има цели на развитие, критерии и т,н, и първостепенни са неговите изисквания. Едва после в йерархията идват лесовъдите, лесоустроителите и т.н.
2. Водещ принцип на ГС дейности са целите на собственика които той си поставя, и когато той възложи изработката на ЛП, той фактически иска лесоустроителят да преведе това на лесовъдски език, и да му го заложи в 10-годишния стопански план. Лесоустроителят фактически е длъжен да даде съвет как целите на собственика могат и трябва да се постигнат по начин който осигурява устойчиво дълготрайно и рентабилно развитие на горската собственост на съответния възложител. Негова е професионалната и морална отговорност.
3. Относно дискусията за разделяне на ЛП знам, че ние такова нещо не сме искали да постигнем. Не сме обсъждали такива абсурдни ситуации, но си давам сметка, че с подобни записи в ЗГ, те могат наистина да се случат. Друга е била идеята – точно професионалистите, които правят една добра инвентаризацията, една добра картна основа и т.н. да си дадат и предвижданията за устойчивия размер на ползуването за 10-летието, да направят съответните разчети. Едва после идва планирането на конкретни дейности, като какъв вид сеч и с каква интензивност – това сами да си го предвиждат стопанисващите, като избират съобразно конюнктурата насажденията в които е допустимо да се сече, и има показани от лесоустроителя такива сортименти. Значи децентрализирано от местните хора могат да се правят годишните планирания на сечите и интензивността им, а не изобщо планирането, което безпорно си е строго и високо професионална дейност. Иначе рискуваме да изпаднем в другата крайност и органите на МОСВ, и особено в ДГС да станат разногледи от постоянни екологични оценки на мероприятията, както вече се каза! Ние не искаме такова нещо. Горските кооперации например са заинтересувани да имат един добър стопански план за 10 години, на базата на една супер точна инвентаризация, който максимално е отразил вижданията на собствениците, а мероприятията са определени съвместно от лесоустроителя и специалистите лесовъди на кооперациите. Те нямат интерес всяка година да се изпада в нескончаеми процедури по одобряване от различни инстанции на годишната им програма...

- Да се въведе инструментариум за повишаване качеството на горската инвентаризация. *Точността на таксацията е водещ елемент и за планирането. Така поставен въпросът обезмисля спора кой ще извършва планирането*. Естествено че най-добре е да се прави от

самите проектанти едновременно с инвентаризацията. Важното е да се осигури висококачествена инвентаризация, ако трябва нека това да е с цената на по-високо заплащане, но и на засилен /много сериозен/ контрол върху работата на фирмите от страна на ИАГ/ РДГ/трета страна. Нека ДГС/ДГП да възлагат всичко, като им се осигурява от ИАГ ежегодния бюджет за инвентаризациятата, ат ДГП / ОГП и т.н... сами осигуряват разликата за проектирането.....

- За нашата горскостопанска практика не е удачно да се разкриват нови нива на планиране, (общински и областни) особено след въвеждането на т.нар. рамково планиране, което има своите основания и аналози в европейската практика.

Проф. Дсн Иван Михов, ЛТУ : с лични виждания, на база дългогодишния си опит и наблюдения:
1. Нашата основа е на база на опита от Немското лесовъдство, съчетано с нашия повече от 100 годишен опит... През последните 15-20 години лесовъдската колегията е ангажирана с бюрокрация, вместо с творческа лесовъдска работа. Затова е много проблематично, както каза и доц. Г.Костов, че те ще бъдат на нивото да взимат самостоятелно правилни, непривични за тях проектантски функции и решения. В този 100 годишен наш опит ние изобщо нямаме подобна практика – някой от ГС да проектира!
2. Не трябва да се записва, или дори загатва в ЗГ, че лесоустройството е двуфазно.
3. Остава открит въпроса за лесовъдския контрол, вкл. и в лесоустройството. Трябват много аргументи, ако се иска закриване на Агролеспроект. Каква ще е съдбата напр. на Базата данни? Истина е че освен с базата данни, той може най-авторитетно да бъде органът на държавен контрол, възлагане и приемане на проектите!
4. Въпросите които обсъждаме не трябва да са предмет на ЗГ, а на наредбите и правилниците. В него е достатъчно да се разпише като основополагаща норма, че стопанисването във всички гори се извършва по ЛП (вкл. инвентаризация, картиране и проект). Иначе сега в ЗГ е казано, кое за чия сметка се извършва и този принцип може да се запази и за в бъдеще. Но чуждите закони имат елементи на подпомагане на частните собственици на гори, когато изпълняват проекти... това засега ни убягва и не го виждам.
5. По принцип сме на едно средно, дори над средното ниво в Европа по отношение на лесоустройството: вече дори не се говори за старото централизирано лесоустройство (само от Агролеспроект), безспорни факти са, че имаме картна о-ва на цяла България, нямаме неустроени гори, фирмите са добре оборудвани и т.н.
4. Нац.Инвентаризация е така както вече сме го казали в Н-6. Сега ние също правим държавна инвентаризация, но по ГСЕ. Когато ще се решава такъв в-с, в учебника от 1983 г, то е казано – само с решение на МС (обезателно!). Тя е абсолютно необходима, само за страните, където напр. 75% от гората е частна собственост. Ние иначе и сега си имаме тази информация и то на много високо ниво (по-високо отколкото при еднократна национала инвентаризация), поради методиките за прилагане.

Ст.н.с д-р Груд Попов от ИГ: - закрива се Агролеспроект, затваря се лесосутройството. Нека престанем с подобни негативизми. Разбра се, че нищо такова не се подготвя. Промените са необходими, защото точността на таксацията е паднала изключително много: 368% по-неточни данни знам по ЛП за едно насаждение..... има/допускат се/ скрити запаси, което е предпоставка за различни нерегламентирани практики, в т.ч. корупционни схеми с продажби на количества под масата... За съжаление в основата на такива неща много често се оказва неточната инвентаризация, а това е въпрос на организация на лесоустройството. Сегашните 10% точност на лесоустройство са вече архаични! При 10% печалба на едно ГС предприятие, как ще си изработи ръководителят бизнес планирането. Не може някой да дойде от София, пък било то и лесоустроител, доцент /доктор и т.н./ и да ти каже че 13% трябва да ползуваш. Това трябва да каже някой от самия екип който управлява...Сега всяко лесоустройство, образно „замита” следите от

предишната дейност на стопанствата и също от предходното лесоустройство. В тази връзка трябва най-накрая да се приемат твърди граници на подотделите (веднъж за винаги!).

Инж.Георги Налбантов, У-л на Пролес-Инженеринг ООД, автор на софтуерни продукти за лесоустройство и други ГС дейности:

1. Различните субекти (ГСЕ) по свое усмотрение възлагат/не възлагат/ ЛП, или го правят когато им скимне... Това нарушава ритъма на работа, дублира процедурите (1-во и 2-ро Лесоустр.съвещание, ТИЗ (възлагане и приемане)-за проекти на общините, ЕТИСи при ИАГ и т.н.) Държавата като цяло няма интерес всичко това така дълго да се точи и да се правят излишни разходи за процедури, които иначе могат да се проведат наведнъж. Не е и лесовъдски издържано. Нали устойчивият размер на ползуването трябва да се изчислява и на база на цялата ГСЕ, а не за всеки отделен собственик... губи се лесовъдската основа. Трябва да се измисли и приложи, без да е авторитарно, а по примера на Закона на Чехия например – Държавата обявявайки ГСЕ за която ще се извърши инвентаризация, всички собственици да се поканят и да са длъжни, вкл. за всички нива (за плановете и за програмите) да се включат в процеса. Нека да облекчим общинските структури, защото те са едни много тромави единици (те искат да имат ЛП, но имат и много други грижи, за да се занимават точно когато ние сме на ход с нашите въпроси, т.е. трябва Държавата да ги подпомогне (това е за закона!) като каже, че за ДГФ и ОГФ процедурата по ЗОП е една, като проектите си ги плащат съответните субекти. За да няма излишни процедури и бюрокрация, за да осигури държавата правилното стопанисване на всички гори. Вкл. и на частните под 50 ха. Нали според Конституцията всички гори са национално богатство.
2. Абсурдно е проектирането да са прави от ДГС, защото е необходимо всяка промяна или ново мероприятие да се съгласува с МОСВ/РИОСВ, независимо дали попада в Нац.мрежа по Натура-2000. Еколог.оценка ще задължителна за всяко насаждение и по цените днес ще струва 260 лева. (Например за 5000 задействани с различни мероприятия насаждения, което е една средно-статистическа даденост, ДГС трябва да плати излишните 1.300.000= лева, което е средно 4 пъти по-висока цена от цената на един средностатистич. ЛП !!!).
   По-малка ще е сумата, ако се прави на годишна основа, но пак трябва да се представят картен материал и записки и пак да се плаща.
3. Кой ще възлага инвентаризацията: Държавното Предприятие което е упълномощено от Държавата, или клонът – ДГС/ДЛС, или ИАГ? Защото това са обременителни сделки и съдържат в себе си Данък Добавена Стойност. Сега ДГС могат да си го възстановяват, но Ако възлагането се прави от ИАГ, този данък ще трябва ИАГ да си го плаща от собствения бюджет. А това си е все пак цифра. Предлагаме цялостното лесосутройство (и инвентаризация, и планиране) да се възлагат както досега ДГС, които са специално по Закона упълномощени от ИАГ. ИАГ им възстановява разхода за инвентаризация и картна основа, съгласно възприетата тарифа! Така няма да има изтичане на средства, а и ИАГ пак ще си плаща... само това, което е държавна функция.

Инж. Антоний Стефанов: Ние наистина, както и Мартин каза, досега сме имали впредвид че в 10-годишните ГСпланове ще се дава устойчивия р-р на възобновителните сечи, както и минималния размер на мелиоративните (отгледни) сечи. Но трябва да призная, че тази подробност с изискванията за задължителна екологична оценка на всеки проект за мероприятие не сме отчели в работната група също! Явно аргументите, които тук повечето колеги, вкл. и доц. Г.Костов изтъкнаха, ще надделеят за по-детайлно проектиране, което обаче да се прави с активното участие и на експертите по стопанисване на място.

Доц.д-р Милко Милев, Декан на Факултета по Горско стопанство на ЛТУ:
1. Трябва цялата гилдия да помогнем за правилна интерпретация на темата за горското планиране в закона! Всички трябва да се замислим - имаме ли ресурс за генерална промяна. И ние

включително в ЛТУ, трябва да обучаваме кадри които да работят при такива високи изисквания, директиви и т.н. Например ние във ФГС имаме 926 студенти по ГС, но в зала са 545. Те не са еднакви, но наше задължение е да подсигурим добри лесовъди, каквито са тук присъстващите в залата. Главния въпрос е да видим общото тук между специалистите, а не това което ни разделя, за да успеем с един наистина добър регламент за горското планиране.
2. Лесоустройството е професия, която се прави от най-добрите лесовъди, защото изисква комплексност. Трябва да си натрупал многостранен опит в различните области. Проектантите решават важни въпроси, независимо в кой район на България се поставят. Те имат рутината на опита от подобни въпроси в различните части на страната. Затова трябва да се цени техния опит и възможности, а не да се подлага на съмнение, риск и да се пилее! Не може всеки да проектира, защото има критерии които да се спазват. Има и други неща. Недопустимо е всеки да ходи и да си казва личното мнение... Има практика в Европа, че заинтерес.лице не може само да определя какво да прави. От подобна лоша практика, много страни вече са се отказали, и ние трябва и това да отчетем... Ние сме доказали че лесно рушим постигнатото със съмнителни аргументи, но после много трудно го възстановяваме, вкл. в горския сектор.
3. Нашата гилдия се оказва най-здрава, тези тука различия са вероятно на база лични интереси, но във всички изказвания има истина. Трябва само най-висококвалифицираните хора да работят в лесоустройството.
4. Въпреки това контрола върху лесоустройствената дейност е задължителен и трябва да остане основно задължение на ИАГ (може би Агролеспроект е най-добре да поеме тази функция). Защото все пак сме в България, и лошото качество и бракът са често срещано явление.

Инж. Румен Петрин – ИГ: Контрола трябва да се осъщ от външна група /трета независима страна/, както каза и доц.Г.Костов, както е при горската сертификация, а не от работещия там, или дори от свързани с него лица.... Вътрешния контрол е порочна практика. Върху тази идея трябва да се мисли много.... Като сме тръгнали по нов път, нека да мислим по нов начин за Агролеспроект, който в условията на свободна конкуренция, се явява като монополист.... Нека по нов начин да си изградим двора : би било най-добре в бъдеще Агролеспроект да упражнява контролни функции за лесосутройството, по отношение на останалите фирми, да прави ревизията по изпълнение на ЛП, националната база данни, ГеоСистеми и т.н.

Инж.Стоян Поптомов – представител на РДГ гр.Пазарджик, зам.д-р ДГС Селище: Ако не се прави планирането от проектанти ще изпаднем в невъзможност да се справим с морето от процедурни пречки.... Не всеки е може и трябва да проектира, Проектанта се съобразява с десетки неща – Натура-2000, Вододайни Зони, Семенни Бази, други защитни гори и режими и т.н. Ние долу ще се побъркаме какво как да правим, това не е работа за нас... Ако си казал къде може да се сече, какви приблизително качествени сортименти се очакват, както и устойчивия р-р на ползуването по видове сортименти, останалото е лесно.

Инж. Павел Панов: Вярно е че долу са компетентни хора и често са мн.добри спец и по-добри и от лесосутроителите в някои области. Но и нашите проектанти са кадърни и достатъчно добре си правят проектирането. Те не са чак толкова много в България, и имат опита от много ДГС /райони с аналогични условия и проблеми/, така че глупаво е някой да не иска да се съобразява с това... Те не могат и да искат да допуснат такива фатални грешки. Освен това накрая на инвентаризацията, ръководителя на проекта уточнява с водещите лесовъди в стопанствата, мероприятията насаждение по насаждение. Правят се проверки и т.н... Значи ние в голяма степен и сега работим съвместно и проектите ни са плод на един съвместен труд. Защо някой иска да обръща каруцата не мога да разбера.

Могат да се синтезират от изказванията следните основни предложение, които да намерят място в Закона:

Да се въведе инструмента АГРОЛЕСПРОЕКТ да е националната институция за възлагане, приемане, контрол по изработката, изпълнението и т.н. Така ще се избегне необходимост

За да осигури необходимото и правилно стопанисване на всички гори (От Конституцията те са издигнати в ранг на национално богатство), Държавата в лицето на ИАГ организира и провежда единния процес на инвентаризация и планиране по утвърдени ГСЕ (контролни). Тя възлага с обща процедура за цялата ГСЕ цялостната дейност, като всеки конкретен собственик или упълномощено ю.л, управител на съответните суб- ГСЕ (по собствености), заявява и заплаща изработката на конкретния за него ГС план. Собствениците на маломерни горски имоти с площ до 50 ха получават своите програми безплатно, като предварително имат възможност да заявят своите допустими цели на стопанисване, но се задължават след това да изпълняват предвижданите в програмата мероприятия. По изразено изрично тяхно желание, те могат в рамките на общото за ГСЕ устройство /инвентаризация и планиране/ да заявят и да изискат самостоятелно планиране, което сами да заплатят.

Проектирането трябва да се прави от най-компетентни професионалисти – проектанти, които работят в необвързана институция/фирма. Те трябва да задълбочат и усъвършенстват сегашната практика на съвместна работа със стопанисващите органи от ДГС/ДЛС в посока на планиране ползуванията на ресурси, в т.ч. на дървесина, на качествените/стандарти на материалите и т.н., но задължително да се запази извън/над-ведомствения характер на проектирането.

Да се осигури едновременност на неразривно свързаните процеси на инвентаризация, проектиране и картиране. Т.е. проектирането да бъде неразделна част от горската инвентаризация, за което аргументите са неоспорими, а към тях се добави още един – процедурата по ЗБР, която изисква всяка промяна на ЛП да минава на екологична оценка на въздействието. Ясно се каза от работещи в системата, че проектирането не е тяхна работа, и те не искат да се занимават с излишни процедури, вкл. със защита на мероприятията с екологични оценки.

Да се осигури надведомствен / независим контрол на дейностите по ГС устройство (на комплекса от дейности) от трети независим източник, напр. ЛТУ, ИГ, АГРОЛЕСПРОЕКТ (ако случайно бъде трансформиран) или сборни екипи от няколко институции, вкл. и от ИАГ.